

ODPOVEDE EURÓPSKEJ KOMISIE A ESVČ NA OSOBITNÚ SPRÁVU EURÓPSKEHO DVORA AUDÍTOROV

„SPOLUPRÁCA EÚ S TRETÍMI KRAJINAMI V OBLASTI READMISIE: RELEVANTNÉ OPATRENIA PRINIESLI OBMEDZENÉ VÝSLEDKY“

ZHRNUTIE

Spoločné odpovede Komisie na body I až IX:

Komisia víta osobitnú správu Európskeho dvora audítorov o spolupráci EÚ s tretími krajinami v oblasti readmisie. Komisia považuje osobitné zameranie správy za vhodne načasovaný príspevok k pokračujúcemu úsiliu EÚ v tejto oblasti, ako súčasť Nového paktu Komisie o migrácii a azyle z 23. septembra 2020.

Nový pakt o migrácii a azyle vytvára posilnenú základňu na zabezpečenie udržateľnej a dlhodobej reakcie na riadenie migrácie a azylu z hľadiska vnútorného aj vonkajšieho rozmeru. V rámci paktu sa počíta s podporou posilnených, prispôbených, komplexných a vzájomne prospešných partnerstiev s krajinami pôvodu a tranzitu. Neoddeliteľnou súčasťou týchto partnerstiev je návrat a readmisia. Základnými prvkami takéhoto partnerského prístupu, ktoré prispievajú k dosahovaniu udržateľných výsledkov, sú konštruktívna spolupráca s tretími krajinami, načúvanie ich obavám a potrebám a poskytovanie podpory v prípade potreby.

Vychádzajúc z pokroku dosiahnutého od roku 2016 je v novom pakte stanovený spravodlivejší, európskejší prístup k riadeniu migrácie a azylu, s návrhom nových iniciatív a nástrojov. Tie poskytujú základ pre riešenie viacerých odporúčaní Európskeho dvora audítorov, pričom prebieha vykonávanie konkrétnych návrhov a diskusie o nich so spoluzákodarcami.

Komisia zastáva názor, že napriek zvýšenému úsiliu bojovať proti neregulárnej migrácii a zabezpečiť skutočný návrat tých, ktorí nemajú právo zostať v EÚ, výsledky sú zmiešané a nerovnomerné, a to aj medzi desiatimi krajinami, ktorých sa týka správa Európskeho dvora audítorov.

Ako Komisia zdôraznila vo svojom oznámení z 10. februára 2021 [COM(2021) 56 final], je dôležité riešiť vnútorné a vonkajšie výzvy spojené s návratom a readmisiou integrovaným, štruktúrovaným a účinným spôsobom.

Aby sa zabezpečil pokrok smerom k predvídateľnejšej a spoľahlivejšej spolupráci v oblasti readmisie, EÚ by mala zostať flexibilná, pokiaľ ide o formu a obsah nástroja na úpravu jej spolupráce s partnerskými krajinami, a využívať širokú škálu nástrojov a relevantných politík.

Skúsenosti z posledných rokov ukazujú, že na to, aby readmisné nástroje prinášali skutočné výsledky, je nevyhnutné priebežné monitorovanie a komunikácia, ako aj ciele podpora, kľúčovými však zostávajú relevantné stimuly.

Už v článku 25a vízového kódexu sa prepája úroveň spolupráce tretích krajín v oblasti readmisie s politikou udeľovania víz a prvá správa o posúdení bola prijatá 10. februára 2021. Je to dôležitý krok, ktorý rozširuje škálu nástrojov, projektov a sietí EÚ zavedených na podporu readmisie (napríklad operačná podpora agentúry Frontex, elektronické platformy správy vecí, výmena styčných úradníkov,

technické semináre na odbornú prípravu a mobilizáciu zamestnancov, ktorí sú operatívne zapojení do procesu readmisie atď.). Spojením kvantitatívnych a kvalitatívnych informácií poskytuje toto posúdenie skutkového stavu jasný obraz s cennými podrobnosťami o postupoch vo všetkých fázach procesu, ktoré sa potom dajú cielene riešiť.

V článku 7 navrhovaného nariadenia o riadení azylu a migrácie je uvedený koordinačný mechanizmus, ktorý Komisii umožňuje určovať a aktivovať ďalšie opatrenia súvisiace s potrebami, so záujmami a s prioritami partnerských krajín, a to aj v iných oblastiach politiky než sú oblasti týkajúce sa víz, prípadne finančné nástroje.

Zostavenie vhodnej kombinácie politických nástrojov so zohľadnením príslušných kompetencií rôznych subjektov si vyžaduje, aby EÚ a jej členské štáty konali jednotne a viedli koordinovaný a nepretržitý dialóg s partnerskými krajinami.

Najudržateľnejšou možnosťou sú naďalej dobrovoľné návraty a EÚ bude pokračovať v podpore reintegrácie navrátilcov, ako je stanovené v stratégii pre dobrovoľný návrat a reintegráciu z 27. apríla 2021, pričom cieľom je aj budovať kapacitu partnerských krajín a zabezpečiť ich aktívne zapojenie do tohto procesu.

Zaznamenali sa zlepšenia v presnosti údajov o návratoch a zber údajov sa ďalej zlepší zmenou nariadenia o štatistike o migrácii, čím sa vyplnia doterajšie medzery v údajoch, predovšetkým týkajúcich sa dobrovoľného návratu a reintegrácie. Obraz zmien doplní aj nadobudnutie účinnosti systému EÚ vstup/výstup a sprevádzkovanie Schengenského informačného systému na účely návratu, ako aj zmena návrhu systému Eurodac. Spolu so správami o situačnej informovanosti a analýze v oblasti migrácie (správy MISAA) poskytnú tieto zmeny spoľahlivejší a úplnejší prehľad o dostupnosti, využívaní a účinnosti pomoci pri dobrovoľnom návrate a reintegrácii v rámci EÚ.

X. Komisia prijala všetky odporúčania.

ÚVOD

05. Povinnosť štátu prijať späť svojich štátnych príslušníkov je obyčajovou zásadou medzinárodného práva. Existuje bez ohľadu na to, či sú zavedené osobitné nástroje upravujúce spoluprácu v oblasti readmisie, ako aj v prípade chýbajúcich ustanovení, ktoré figurujú vo väčších dohodách EÚ s určitými tretími krajinami alebo regiónmi. Táto zásada bola už kodifikovaná Komisiou OSN pre medzinárodné právo, je podložená právnym názorom (*opinio juris*) a ustálenou praxou štátov a potvrdená v iných mnohostranných nástrojoch upravujúcich spoluprácu v oblasti readmisie. Povinnosť štátu prijať späť svojich štátnych príslušníkov je okrem iného stanovená najmä v Chicagskom dohovore o medzinárodnom civilnom letectve.

PRIPOMIENKY

25. V úvahách, či, kedy a ako sa zaoberať readmisiou, je potrebné zohľadniť viaceré kvantitatívne a kvalitatívne prvky a kritériá vrátane politickej príležitosti na spoluprácu v kontexte celkových vzťahov EÚ s treťou krajinou, záujmov a cieľov zahraničnej politiky EÚ, ako aj politického vývoja v tretej krajine a zodpovedajúcich domácich politických úvah.

27. Komisia a Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) zdôrazňujú, že politická vôľa je skutočne kľúčovým prvkom a môže byť ovplyvnená viacerými faktormi. Politickú vôľu a priority tretej krajiny môže ovplyvniť domáci politický, hospodársky alebo bezpečnostný vývoj. V mnohých tretích krajinách, podobne ako v členských štátoch Európskej únie, sú návrat a readmisia citlivými

a politicky náročnými otázkami. V dôsledku toho sa vlády tretích krajín často usilujú vyhnúť publicite v súvislosti s readmisiou.

28. Spolupráca na najvyššej politickej úrovni sa ukázala ako užitočná pre uľahčenie spolupráce v oblasti migrácie, najmä readmisie, a pomoc pri dosahovaní pokroku v rokovaní. Komisia a ESVČ preto dôsledne zaraďujú migráciu do programu politických stretnutí a podujatí na vysokej úrovni ako neoddeliteľnú súčasť vonkajších vzťahov, a to vrátane diskusií o readmisii ako dôležitom prvku komplexného prístupu k migrácii. Najlepšie výsledky prináša práca v rámci koordinovaného prístupu s členskými štátmi EÚ (v záujme zabezpečenia koherentnej komunikácie, a ak je to možné, spoločných opatrení a iniciatív).

Vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a podpredseda Komisie spoločne s portugalským predsedníctvom 15. marca 2021 predsedali spoločnému neformálnemu stretnutiu ministrov zahraničných vecí a ministra vnútra s cieľom posilniť koordináciu pri vykonávaní vonkajšej migračnej politiky EÚ.

30. Úvahy o možnosti zahrnúť alebo nezahrnúť doložku o štátnych príslušníkoch tretích krajín do smerníc na rokovaní stále pokračujú, tieto úvahy však majú širší záber, než sú otázky pridanej hodnoty/využitia v praxi pre konkrétnu dohodu. Niektoré z nich sú vysvetlené v rámčeku 3.

33. Zasadnutie ministrov EÚ a Nigérie v novembri 2020 viedlo k záväzku opätovne posilniť dvojstranné partnerstvo v širokej škále oblastí vrátane komplexnej spolupráce v oblasti migrácie a mobility. Pomohlo to dosiahnuť zhodu v otázke obnovenia rokovaní o readmisnej dohode. Od januára 2021 sa uskutočnilo päť kôl rokovaní.

38. Komisia pravidelne informuje Európsky parlament o aktuálnom stave uplatňovania readmisných dohôd a mechanizmov EÚ.

39. Readmisné dohody sa uzatvárajú s cieľom podporovať krajiny a pomáhať im pri plnení povinnosti prijať späť svojich štátnych príslušníkov podľa medzinárodného práva. Hlavným prínosom podpísania readmisnej dohody pre krajinu readmisie je zvýšenie kontroly nad konaním o návrate a ochrana práv jej občanov do ich návratu.

42. Komisia a ESVČ zdôrazňujú dôležitosť účinných rokovaní o readmisii pre zabezpečenie politickej mobilizácie zo strany dotknutých tretích krajín v súlade so zásadou lojálnej spolupráce, koherentnou komunikáciou a schopnosťou využívať privilegované vzťahy, ktoré majú niektoré členské štáty s konkrétnymi tretími krajinami. Ako v mnohých iných oblastiach politiky, spolupráca medzi EÚ a jej členskými štátmi v súlade so zásadou lojálnej spolupráce môže priniesť najlepšie výsledky v zlepšovaní spolupráce s tretími krajinami v oblasti migrácie a mobility.

43. Zatiaľ čo v danej fáze neboli dohodnuté žiadne prispôbené balíky, pokračovali individuálne diskusie s jednotlivými krajinami o spolupráci v oblasti migrácie vrátane readmisie a tie viedli k zavedeniu prístupu založeného na rámci partnerstva. Jeden príklad z Nigérie: V roku 2017 EÚ aktivovala „stimulačný balík“ vo forme akčného plánu v oblasti migrácie a mobility, investícií a pracovných miest, kým nebudú úspešne ukončené rokovania o návratoch a readmisii.

Diskusie o komplexných partnerstvách s kľúčovými krajinami pôvodu a tranzitu sa pravidelne konajú v príslušných pracovných skupinách Rady. Na strategickej úrovni Komisia a ESVČ vedú v príslušných pracovných skupinách Rady konzultácie s členskými štátmi v kľúčových fázach rokovaní o readmisnej dohode EÚ a o príslušných mechanizmoch. Tento systém bol posilnený v rámci nového paktu.

44. Členské štáty EÚ boli zapojené do uľahčenia rokovaní s tretími krajinami prostredníctvom systému Sherpa a viacerých spoločných návštev, hoci nešlo o systematický prístup. Okrem toho na strategickej úrovni Komisia a ESVC vedú v príslušných pracovných skupinách Rady konzultácie s členskými štátmi v kľúčových fázach rokovaní o readmisnej dohode EÚ a o príslušných mechanizmoch (predovšetkým pred začatím a ukončením rokovaní).

45. Komisia zdôrazňuje pridanú hodnotu politickej mobilizácie členských štátov, ich jednomyseľného vystupovania a skutočností, že počítajú s vnútroštátnymi stimulmi.

47. Stimuly sú skutočne dôležitými prvkami na podporu rokovaní. Ako sa uvádza v Novom pakte o migrácii a azyle, veľmi dôležité je však vniesť stimuly do komplexných a konštruktívnych partnerstiev. Stimuly môžu pomôcť pri posilnení takých partnerstiev, ale účinné a udržateľné môžu byť iba v prípade, že sú založené na vzájomnom pochopení záujmov, citlivých miest a obáv oboch strán. V novom pakte sa preto zdôrazňuje potreba zaviesť širokú škálu politických nástrojov na posilnenie partnerského prístupu.

49. Dôležitými prvkami komplexného prístupu k migrácii, ako je stanovené v novom pakte, sú legálna migrácia a vízová politika.

50. Aj zjednodušenie vízového režimu sa dá považovať za relevantný prvok pri zlepšovaní celkových dvojstranných vzťahov (vrátane obchodu) alebo partnerstiev v oblasti migrácie.

51. Novým paktom Komisia navrhla postúpiť o krok dopredu. Článok 7 navrhovaného nariadenia o riadení azylu a migrácie umožní Komisii ďalej vychádzať z posúdenia readmisie vykonaného podľa vízového kódexu s cieľom určovať a navrhovať akékoľvek opatrenia, ktoré by mohli podporiť spoluprácu tretích krajín v oblasti readmisie. Z hľadiska celkových vzťahov EÚ budú musieť tieto opatrenia zohľadňovať záujmy a potreby tretích krajín, ako aj možnosti mobilizovania na úrovni EÚ a členských štátov.

52. Všeobecným cieľom migračnej politiky EÚ je zabezpečiť, aby migrácia prebiehala bezpečne a regulárne. Pri finančnej pomoci sa uplatňuje komplexný prístup, ktorý zahŕňa všetky aspekty migrácie, ako je napríklad riešenie základných príčin neregulárnej migrácie a núteného vysídľovania, boj proti prevádzkačstvu, riadenie hraníc, ochrana osôb, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu, podpora hostiteľských komunít, legálnej migrácie a legálnych možností migrácie, ako aj návratu, readmisie a reintegrácie.

53. Akčný plán z Vallety tvorí päť pilierov, medzi ktoré patrí návrat a readmisia, ako aj riešenie základných príčin, riadenie a správa migrácie, legálna migrácia a boj proti neregulárnej migrácii.

Núdzový trustový fond EÚ pre stabilitu a riešenie základných príčin neregulárnej migrácie a vysídľovania osôb v Afrike poskytol dodatočné finančné prostriedky na podporu vykonávania spoločného akčného plánu z Vallety riešením jeho piatich pilierov.

57. V rámci nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (NDICI) – Globálna Európa sa počíta s tým, že v spolupráci s partnermi sa bude uplatňovať koordinovanejší, celostnejší a štruktúrovanejší prístup k migrácii, a to prostredníctvom flexibilného motivačného prístupu. Tento prístup je súčasťou oveľa širšieho súboru nástrojov, ktorý bol vypracovaný v rámci Nového paktu o migrácii a azyle. Vyvážené stimuly týkajúce sa migrácie môžu priniesť výsledky a maximalizovať vplyv našich medzinárodných partnerstiev, iba ak sú súčasťou vyváženého a komplexného prístupu EÚ.

58. Dohody o partnerstve a spolupráci (DPS) sú politické dohody, často doplnené osobitnými alebo samostatnými obchodnými dohodami. Dohody o pridružení obsahujú vo väčšine prípadov špecializovaný obchodný pilier na vrchole širšej škály súčastí politickej a hospodárskej spolupráce.

62. Útvary Európskej komisie dokončujú legislatívny návrh Komisie týkajúci sa všeobecného systému preferencií EÚ, ktorý má kolégium prijať v druhej polovici roku 2021.

Vykonáva sa externá štúdia na podporu posúdenia vplyvu v rámci prípravy revízie nariadenia č. 978/2012¹.

63. Neoddeliteľnou súčasťou vyvážených, komplexných a vzájomne prospešných partnerstiev v oblasti migrácie je legálna migrácia. Môže priniesť prospech krajinám pôvodu, tranzitu a rovnako cieľovým krajinám, ako aj samotným migrantom. Môže odstrániť motiváciu vydávania sa na nebezpečné cesty do Európy. Okrem toho je to kľúčová záležitosť pre mnohých partnerov, ktorí často požadujú viac možností na legálnu migráciu.

Kým určenie počtu prijatých pracovných migrantov je skutočne v právomoci členských štátov, EÚ môže podporiť tretie krajiny pri posilňovaní legálnej migrácie a mobility. Napríklad, ako je stanovené v Novom pakte o migrácii a azyle, Komisia bude iniciovať partnerstvá s vybranými tretími krajinami zamerané na talenty s cieľom podporiť legálnu migráciu a mobilitu. Táto koncepcia bude uvedená do praxe prostredníctvom konferencie na vysokej úrovni, na ktorej sa zúčastnia členské štáty, obchodný sektor, oblasť vzdelávania a ďalšie subjekty.

67. Využívanie negatívnych stimulov sa musí chápať a zvažovať v súvislosti so širšími záujmami a cieľmi EÚ v danej krajine a danom regióne a je potrebné pozorne posudzovať ich potenciálny vplyv a účinnosť. Konštruktívny prístup k budovaniu komplexného partnerstva s tretími krajinami, so zdieľaným pozitívnym programom, môže priniesť najlepšie udržateľné výsledky.

69. Osobitná skupina Komisie vytvorená v roku 2016 na podporu vykonávania rámca partnerstva slúžila ako fórum na koordináciu a diskusiu medzi odborními Komisie a ESVČ. Koordinácia prebieha na viacerých úrovniach: medzi útvarmi EÚ (odborními Komisie a ESVČ), medzi útvarmi EÚ a členskými štátmi a medzi samotnými členskými štátmi.

Osobitná skupina pre rámec partnerstva je stále aktívna prostredníctvom pravidelných týždenných výmen.

Okrem výboru Coreper sú hlavnými fórami pre koordináciu v oblasti migrácie medzi členskými štátmi, Komisiou a ESVČ pracovná skupina pre vonkajšie aspekty azylu a migrácie (EMWP) a strategický výbor pre prístupovosť, hranice a azyl (SCIFA).

78. Je dôležité zdôrazniť, že v niektorých prípadoch trvalé zapájanie prostredníctvom spoločného readmisného výboru/spoločnej pracovnej skupiny prispelo k dosiahnutiu udržateľných zlepšení spolupráce.

¹ Predbežná správa o štúdiu je verejne dostupná na adrese: <https://ec.europa.eu/trade/policy/policy-making/analysis/policy-evaluation/impact-assessments/>.

79. Dialógy o migrácii a mobilite však môžu byť efektívne, ak sa návrat a readmisia zaradia do širšieho kontextu spolupráce v oblasti migrácie a môžu pomôcť pri riešení konkrétnych problémov.

95. Úspech a účinnosť systému správy vecí týkajúcich sa readmisie (RCMS) však v skutočnosti závisí aj od viacerých ďalších faktorov, ako napríklad od kapacity, finančných zdrojov, zapojenia ďalších partnerov a technickej podpory. Preto sa v projektoch EÚ spravidla predpokladá, že operačná a finančná podpora pokračuje po zavedení systému RCMS vo všetkých dotknutých tretích krajinách vrátane odbornej prípravy zamestnancov, ktorí ho používajú, a riešenia ďalšieho technického rozvoja.

98. Komisia nedávno prijala prvú stratégiu EÚ v oblasti dobrovoľných návratov a reintegrácie, ktorej cieľom je zvýšiť podiel dobrovoľných návratov z EÚ a zvýšiť kvalitu systémov dobrovoľného návratu. Navrhuje sa v nej jednotnejší a koordinovanejší prístup medzi členskými štátmi k uvoľneniu plného potenciálu dobrovoľného návratu a reintegrácie.

Pokiaľ ide o hodnotenie projektov v prílohe IV, Komisia zdôrazňuje, že niektoré projekty v Afganistane a Bangladéši boli rozšírené, aby sa dosiahli očakávané výstupy. Ako sa uvádza v bode 101, Komisia s cieľom zabezpečiť očakávané výsledky prijala zmierňujúce opatrenia v reakcii na ťažkosti, na ktoré projekty narazili v súvislosti s problematickými podmienkami v krajine, a v prípade Bangladéša aj v súvislosti s nižším počtom návratcov, než sa predpokladalo. Komisia preto očakáva, že výsledky z hľadiska dosiahnutých výstupov a udržateľnosti budú do konca projektovej aktivity prinajmenšom „čiastočne uspokojivé“.

99. b) Údaj o 820 000 návratoch z Iránu a Pakistanu do Afganistanu sa týka počtu návratov (nie jednotlivcov) a zahŕňa cirkulujúcu a sezónnu migráciu, ktorá je obzvlášť vysoká medzi Iránom a Afganistanom.

105. Udržateľnosť pomoci pri reintegrácii v Afganistane negatívne ovplyvňuje aj nasýtenosť trhu práce a celkový hospodársky pokles v krajine. V prípade potreby Komisia a jej implementujúci partneri prijali zmierňujúce opatrenia na podporu lepšieho prístupu absolventov technického a odborného vzdelávania a prípravy k trhovým príležitostiam. Pri hodnotení programov v polovici trvania sa zistilo, že odborná príprava na pracovisku a podpora pracovných miest v rámci jedného programu je dobrý prístup k rozvoju pracovných miest prostredníctvom priameho zapojenia súkromného sektora.

110. Oficiálne štatistické údaje Eurostatu a operatívne údaje agentúry Frontex sa zbierajú na rôzne účely a nemali by sa priamo porovnávať vzhľadom na rozdiely v ich načasovaní, frekvencii a rámci zostavovania.

Komisia zdôrazňuje existujúcu spoluprácu medzi Eurostatom a agentúrou Frontex s cieľom synergií, pokiaľ ide o údaje o návratoch, pri súčasnom rozlišovaní včasnejšieho toku operatívnych údajov agentúry Frontex a oficiálnych štatistických údajov poskytovaných členskými štátmi Eurostatu.

111. Komisia poznamenáva, že členské štáty neprispievajú systematicky, na rovnakej úrovni podrobností, predovšetkým v súvislosti so zasadnutiami expertnej skupiny pre readmisiu.

116. Údaj o priemernej dobe trvania od podania žiadosti po vydanie dokumentov bol pridaný v roku 2021 ako doplňujúca informácia, ktorú budú členské štáty poskytovať, ak bude k dispozícii.

ZÁVERY A ODPORÚČANIA

122. Komisia a ESVČ dôsledne zaraďujú migráciu do programu politických stretnutí na vysokej úrovni s cieľom uľahčiť spoluprácu v oblasti migrácie vrátane readmisie. Ako sa uvádza v novom pakte, tento prístup sa bude ďalej uplatňovať a zintenzívňovať.

Odporúčanie 1 – Sledovať pružný prístup v rokovaníach o readmisnej dohode EÚ

Komisia prijíma toto odporúčanie.

125. Komisia a ESVČ zdôrazňujú dôležitosť účinných rokovaní o readmisii pre zabezpečenie politickej mobilizácie zo strany dotknutých tretích krajín v súlade so zásadou lojálnej spolupráce, koherentnou komunikáciou a schopnosťou využívať privilegované vzťahy, ktoré majú niektoré členské štáty s konkrétnymi tretími krajinami. Ako v mnohých iných oblastiach politiky, jednomyselné vystupovanie, ktoré je zakotvené v zmluve, a spoločné úsilie môžu priniesť najlepšie výsledky v zlepšovaní spolupráce EÚ s tretími krajinami v oblasti migrácie a mobility. Tento systém bol posilnený v rámci nového paktu.

Odporúčanie 2 – Vytvoriť synergie s členskými štátmi

Komisia prijíma toto odporúčanie.

Prvá zarážka. Ako sa uvádza v novom pakte, je skutočne potrebné venovať sa politike návratu ako súčasť komplexnej migračnej politiky.

126. EÚ uplatňuje konštruktívny prístup k budovaniu komplexných a vzájomne prospešných partnerstiev v oblasti migrácie s cieľom dosiahnuť dlhodobé a udržateľné výsledky a plniť ciele EÚ. Jedným z prvkov týchto partnerstiev je návrat a readmisia. Pozitívne stimuly môžu pomôcť pri posilnení spolupráce, ale najefektívnejšie sú, ak sú integrované do partnerstva s treťou krajinou a reagujú na partnerove záujmy a potreby.

Hlavným účelom obchodnej politiky vo všeobecnosti, a predovšetkým obchodných dohôd je zlepšovanie hospodárskych vzťahov a vytváranie pracovných miest a rastu u oboch partnerov. Preto to má pozitívny vplyv v tretích krajinách a prispieva to k riešeniu príčin problémov.

127. Pokrok sa dosiahol pri zvyšovaní koordinácie na viacerých úrovniach: medzi útvarmi EÚ (odbormi Komisie a ESVČ), medzi útvarmi EÚ a členskými štátmi a medzi samotnými členskými štátmi (pozri bod 69).

Využívanie negatívnych stimulov sa musí dôkladne zvažovať s ohľadom na širšie záujmy a ciele EÚ. Konštruktívny prístup k budovaniu komplexného partnerstva s tretími krajinami, so zdieľaným pozitívnym programom, môže priniesť najlepšie udržateľné výsledky.

Odporúčanie 3 – Posilniť stimuly na spoluprácu tretích krajín v oblasti readmisie

Komisia prijíma toto odporúčanie.

V Novom pakte o migrácii a azyle je stanovený prístup, v rámci ktorého sa celá škála politík, nástrojov a prostriedkov EÚ a členských štátov strategickým spôsobom kombinuje a mobilizuje s cieľom dosiahnuť požadované ciele v rámci paktu. Je to súčasť individualizovaného prístupu s cieľom dosiahnuť vzájomne prospešné partnerstvá. Kľúčový význam má úzka koordinácia medzi útvarmi EÚ a s členskými štátmi a niektoré nástroje sú opísané v bode 127. Komisia okrem toho prostredníctvom konzultácií medzi útvarmi, práce skupiny pre medziinštitucionálne vzťahy a skupiny pre vonkajšiu koordináciu zabezpečuje, že potenciálny vplyv rôznych politík a nástrojov v oblasti

migrácie sa dôkladne posudzuje. Návraty a readmisie sú jedným z prvkov komplexnej migračnej politiky, ktorá je súčasťou širšieho politického rámca.

134. Nedávne zlepšenia zberu častejších a podrobnejších oficiálnych štatistických údajov o návratoch Eurostatom vyplnia doterajšie medzery v údajoch a umožnia ďalšie zlepšovanie kvality údajov.

Údaje o rýchlosti readmisie sú operatívne údaje.

Hlavné súbory údajov týkajúce sa návratu/readmisie zbiera z členských štátov Eurostat a agentúra Frontex (o neregulárnych prekročeníach hraníc, migrantoch s neoprávneným pobytom, vydaných rozhodnutiach o návrate, návratoch do tretej krajiny).

Tieto súbory údajov sa podľa potreby využívajú spoločne s komplexným súborom ukazovateľov podľa vízového kódexu a informácií z členských štátov. Táto kombinácia dôkladných kvantitatívnych a kvalitatívnych vstupov vedie k oveľa presnejšiemu obrazu úrovne spolupráce v oblasti readmisie a poskytuje cenné podrobnosti o postupoch vo všetkých fázach procesu.

135. Pozri odpoveď Komisie v bode 111.

Odporúčanie 4 – Zlepšiť zber údajov

Komisia prijíma toto odporúčanie.

Prvá zarážka. Pokiaľ ide o rýchlosť procesu readmisie (t. j. vo vzťahu k včasnej pomoci tretích krajín na žiadosti členských štátov o identifikáciu štátnych príslušníkov alebo vydávanie cestovných dokladov), otázka skutočnej (priemernej) dĺžky procesu sa riešila v súvislosti so zberom údajov za rok 2021 podľa článku 25a vízového kódexu. Výsledky budú predložené Rade do konca roka 2021.

Druhá zarážka. Cieľom Komisie bude posilniť normy a procesy v oblasti monitorovania a hodnotenia predovšetkým na základe harmonizovaných nástrojov, vypracovaných vedomostným centrom pre riadenie EÚ – Medzinárodná organizácia pre migráciu, a posilnenia analýzy údajov a výskumu. Toto úsilie by umožnilo medziregionálne porovnávacie analýzy, najmä v oblasti udržateľnosti reintegrácie.